

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 481/2025-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] zastúpenej JUDr. Elenou Lalíkovou, Podbrezovská 34, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Tdo/71/2024 z 23. januára 2025 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkové okolnosti prípadu

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 14. mája 2025 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojich práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5Tdo/71/2024 z 23. januára 2025 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 5T/18/2016 z 29. apríla 2022 uznaná vinnou z pokusu obzvlášť závažného zločinu vydierania podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona k § 189 ods. 1 a ods. 3 písm. b) Trestného zákona, za čo jej bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov.

3. Proti označenému rozsudku sťažovateľka podala odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 2To/74/2022 z 23. októbra 2023 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. b) a d) Trestného poriadku označený

rozsudok zrušil v celom rozsahu a sťažovateľku uznal za vinnú z pokusu zločinu vydierania podľa § 14 ods. 1 k § 189 ods. 1 a ods. 2 písm. d) Trestného zákona, za čo sťažovateľke uložil nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov.

4. Napadnutým uznesením bolo dovolanie sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuté.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Sťažovateľka pred ústavným súdom namieta, že najvyšší súd, ak dospel k záveru, že dovolanie bolo prípustné, ale dovolacie dôvody neboli z jej strany preukázané, mal dovolanie zamietnuť podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku, nie odmietnuť podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

6. Najvyšší súd reštriktívnym spôsobom aplikoval ustanovenia o dovolaní, keď za žiadnych okolností nepripustil revíziu skutkových zistení, čo však odporuje zmyslu a účelu dovolania. Nesprávne zistenie skutkového stavu veci totiž má, ak súd dôkladne aplikuje hmotné právo, vždy vplyv na nesprávne právne posúdenie skutku.

7. Výpoveď poškodenej, ktorá predstavovala základ na odsúdenie sťažovateľky, nepodporili ďalší svedkovia, ale dokonca ju popreli. Všeobecné súdy sa uspokojili s takouto osamotenou výpoveďou poškodenej, ktorá má navyše sklony k fabuláciám. Poškodená mala motív zinscenovať vydieranie a zaistiť si tak finančný prospech a pomstiť sa svojej spoločníčke (sťažovateľke). Rozsudok krajského súdu možno považovať za rozhodnutie prekvapivé, sťažovateľka nemala možnosť vyjadriť sa ku krajským súdom zaujatému právnomu názoru a navyše nebola kompenzovaná za neprimeranú dĺžku trestného konania.

8. Sťažovateľka napokon namieta, že v doplnení dovolania poukázal na judikát Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IV. ÚS 30/24 z 22. mája 2024 o tom, že je vždy potrebné prihliadať na námietku neprimeranej dĺžky trestného konania a prípadné porušenie práv kompenzovať. Na uvedené však najvyšší súd nereagoval.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Predmetom ústavnej sťažnosti je sťažovateľkou namietané porušenie jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 2 ústavy a jej práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru napadnutým uznesením, ktorým bolo ňou podané dovolanie v jej trestnej veci odmietnuté. Sťažovateľka v podstate namieta, že napadnuté uznesenie je nedostatočne odôvodnené a nepresvedčivé, v dôsledku čoho predstavuje neprípustný zásah predovšetkým do jej základného práva na súdnu ochranu, jej základného práva na prezumpciu neviny a jej práva na spravodlivé súdne konanie.

10. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania

(§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. Ústavný súd stabilne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, avšak musí dať odpoveď na otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam (II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04). Ak ide o argument, ktorý je vo veci rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (II. ÚS 410/06).

12. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že čl. 6 ods. 1 dohovoru vyžaduje, aby vnútroštátne súdy dostatočne jasne uviedli dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, a to za súčasného rešpektovania práva na obhajobu (rozsudok vo veci Hadjianastassiou proti Grécku zo 16. 12. 1992, sťažnosť č. 12945/87, bod 33). Rozsah povinnosti uviesť dôvody, ktorý sa odlišuje v závislosti od povahy rozhodnutia, musí byť určený v rámci okolností prípadu (rozsudok vo veci Ruiz Torija proti Španielsku z 9. 12. 1994, sťažnosť č. 18390/91, bod 29). Aj keď vnútroštátne súdy nie sú povinné dať odpoveď na všetky im predložené námietky (rozsudok vo veci Van de Hurk proti Holandsku z 19. 4. 1994, sťažnosť č. 16034/90, bod 61), z rozhodnutia musí byť zrejmé, že sa zaoberali všetkými podstatnými otázkami prípadu (rozsudok vo veci Boldea proti Rumunsku z 15. 2. 2007, sťažnosť č. 19997/02, bod 30) a že dali konkrétnu a jednoznačnú odpoveď na argumenty, ktoré sú pre výsledok prípadu rozhodujúce (rozsudok Veľkej komory vo veci Moreira Ferreira proti Portugalsku č. 2 z 11. 7. 2017, sťažnosť č. 19867/12, bod 84). Rozhodnutie vnútroštátneho súdu možno považovať za svojvoľné a také, ktoré narúša spravodlivosť konania, iba v prípade, ak sú v ňom vyjadrené dôvody založené na zjavnej skutkovej alebo právnej chybe vnútroštátneho súdu, dôsledkom čoho došlo k „odopretiu spravodlivosti“ (už citovaný Moreira Ferreira, bod 85; tiež rozsudok vo veci Navalnyy a Ofitserov proti Rusku z 23. 2. 2016, sťažnosti č. 46632/13 a č. 28671/14, bod 119).

13. Pokiaľ ide o tvrdenie sťažovateľky, že ňou podané dovolanie malo byť formálne správe zamietnuté (nie odmietnuté), ústavný súd odkazuje na materiálny prístup k ochrane práv sťažovateľov a poskytovanie ochrany ich reálnym právam podľa ústavy či dohovoru. Bez potreby osobitne skúmať argumentáciu sťažovateľky v prospech jej záveru o potrebe zamietnutia jej dovolania namiesto jeho odmietnutia je potrebné konštatovať, že ako zamietnutie, tak aj odmietnutie dovolania predstavujú v končenom dôsledku rozhodnutie v jej neprospech. Ak by najvyšší súd dovolanie sťažovateľky zamietol, na výsledok konania v jej veci (a teda zásahu do jej práv, predovšetkým základného práva na osobnú slobodu) by to nemalo žiaden ústavnoprávne relevantný dopad. Sťažovateľka by bola naďalej právoplatne odsúdenou a vykonávala by krajským súdom uložený trest odňatia slobody. Preto možno túto námietku sťažovateľky podľa názoru ústavného súdu označiť skôr ako akademický spor než reálnu obranu jej základných práv a slobôd podľa ústavy (porov. I. ÚS 284/2025). K tomu ústavný súd dodáva, že odmietnutie dovolania pre zrejmú nedôvodnosť podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku nemalo povahu jednoduchej procesnej diskvalifikácie, ale vecnej odpovede na uplatnené námietky v tom rozsahu, v ktorom ich je dovolací súd oprávnený poskytnúť a ktorý nesmie prekročiť, pričom

zamietnutie (namiesto odmietnutia) dovolania by na tomto štandardnom postupe nemohlo nič zmeniť.

14. Ak sťažovateľka namieta, že najvyšší súd ako súd dovolací odmietol v rámci posudzovania dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku revíziu skutkových zistení, ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že tento svoj záver najvyšší súd podporil odkazom na svoju stabilizovanú judikatúru, v zmysle ktorej vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa vyjadrenému v tzv. skutkovej vete meritórneho rozhodnutia môže v dovolaní obvinený (rovnako tak generálny prokurátor) uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nie však námietky skutkové (primerane R 57/2007-II., S 3/2011, R 47/2014-II., R 14/2015-III.). To zodpovedá výslovnému zneniu § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku časti vety za bodkočiarkou (správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť). Neobstojí teda téza sťažovateľky (bod 6 tohto odôvodnenia), v zmysle ktorej možno nesprávnu právnu kvalifikáciu namietať prostredníctvom automaticky ju generujúcich nesprávnych skutkových zistení, keďže zákonná konštrukcia dovolania taký postup orientovaný na „križové“ právnoaplikačné námietky vylučuje.

15. Z hľadiska účinného prostriedku nápravy na ochranu základných práv a slobôd, resp. ľudských práv a základných slobôd (čl. 13 dohovoru), sú hodnoty dotknuté u obvineného trestným konaním vo vzťahu k jeho možnému odsúdeniu predmetom priamo súdnej ochrany ako najsilnejšieho ochranného prostriedku (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru), pričom v tomto prípade (na rozdiel od iných typov súdnych konaní) sa vyžaduje navyše aj odvolacie konanie (čl. 2 protokolu č. 7 k dohovoru), kde je možné namietať všetky vady odsudzujúceho rozsudku vrátane skutkových. Neznamená to však, že ak právny poriadok pripúšťa aj mimoriadne opravné prostriedky (dovolanie), musí ísť o rovnaké konanie, akým je odvolacie konanie, teda že by dovolací súd musel byť aj skutkovým súdom (rovnako ako nie je ďalším odvolaním ústavná sťažnosť, resp. rovnako nie je skutkovým súdom ústavný súd). Ak mienila sťažovateľka (vo vzťahu k spravodlivému procesu v kontexte práva na obhajobu) brojiť proti atribútom rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska požiadavky vyrovnáť sa náležite so všetkými aspektmi podstatnými pre rozhodnutie vrátane skutkových, je taký postup možný inou právnou cestou, než aká bola sťažovateľkou použitá so zameraním na chyby aplikácie hmotného práva (IV. ÚS 546/2020, publikovaný v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 18/2021, v obsahovej nadväznosti m. m. I. ÚS 343/2022, II. ÚS 411/2021, IV. ÚS 463/2021, IV. ÚS 491/2021, IV. ÚS 510/2021, IV. ÚS 555/2021, IV. ÚS 15/2023, IV. ÚS 355/2023, IV. ÚS 502/2023), ani tu však už mechanicky nejde o skúmanie skutkového stavu na úrovni súdu prvého stupňa, resp. odvolacieho súdu.

16. Pokiaľ ide o rozsudok krajského súdu, ten ústavnou sťažnosťou (jej petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha) nie je napadnutý a sťažovateľka ani netvrdí, že by niektorú z námietok kontextuálne zodpovedajúcich ústavnej neudržateľnosti tohto rozsudku nemohla uplatniť v dovolacom konaní.

17. Napokon, pokiaľ sťažovateľka namietla nevysporiadanie sa s jej námietkou nedostatočnej kompenzácie za tvrdenú neprimeranú dĺžku trestného konania, rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky môže byť vnímané ako podporná argumentácia k jej právnemu názoru, avšak pre slovenské súdy vrátane najvyššieho súdu nie sú rozhodnutie či závery zahraničného súdu

záväzné. Odhliadnuc už od skutočnosti, že v sťažovateľkou označenej veci išlo o tzv. extrémne priedahy, ktoré boli zrejmé už na prvý pohľad (dĺžka konania v trvaní 22 rokov) a ktoré sťažovateľ sám pred všeobecnými súdmi a následne pred tamojším ústavným súdom aj odôvodnene a konkrétne namietal.

18. Pokiaľ ide o to, ako sa s touto námietkou sťažovateľky v doplnení jej dovolania najvyšší súd vysporiadal, z napadnutého uznesenia vyplýva, že najvyšší súd na túto námietku sťažovateľky v skutočnosti reagoval. Vo vzťahu k neaplikácii § 39 Trestného zákona zo strany krajského súdu poukázal na skutočnosť, že podľa § 371 ods. 4 prvej aliney Trestného poriadku dôvody dovolania podľa ods. 1 písm. a) až g) nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom, to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti. Predmetné okolnosti boli sťažovateľke známe už v pôvodnom konaní, avšak nenamietla ich ani v konaní pred krajským súdom, a teda tieto okolnosti nemožno podrobiť dovolaciemu prieskumu. Nad rámec uvedeného najvyšší súd konštatoval, že prvé pojednávanie v trestnej veci sťažovateľky bolo nariadené na 12. január 2017, pričom rozsudok bol vyhlásený na hlavnom pojednávaní 29. apríla 2022. Počas tohto obdobia súd nariadil 47 termínov hlavného pojednávania, pričom v 19 prípadoch bolo hlavné pojednávanie odročené z dôvodov na strane sťažovateľky alebo obhajcu a v 3 prípadoch z dôvodov na strane súdu.

19. Sťažovateľka pred ústavným súdom a ani pred všeobecnými súdmi konkrétne k priedahom, ich vzniku či obdobiám nečinnosti, či nesústredenej činnosti bližšie neargumentovala, iba (pred najvyšším súdom) vo všeobecnosti namietala, že konanie vedené proti nej malo byť poznačené priedahmi a že už krajský súd mal *ex officio* na uvedené prihliadať a uložiť jej trest nižší. Na túto svoju námietku, ako už bolo uvedené, dostala zo strany najvyššieho súdu dostatočnú a relevantnú odpoveď.

20. Vzhľadom na všetko už uvedené bolo potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

21. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľky stratilo svoje opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. septembra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu